

Ennallistetun alan seuranta entisillä turvetuotantoalueilla

Liisa Maanavilja, GTK
Kansallisen ennallistamissuunnitelman teemaryhmä Maatalous ja pölyttäjät
10.12.2025

1. Miten voitaisiin arvioida turvetuotantoalueilla jo tehdyn vettämisen/kosteikkojen pinta-alaa esim. viimeisen 5-10v ajalta? On mahdollista hyväksilukea jo ennen asetuksen voimaan astumista tehtyjä toimia, mutta ei ole koottua tietoa, paljon vettämistä on tehty

2. Miten voitaisiin kustannustehokkaimmin koota tietoa tästä eteenpäin tulevista turvetuotantoalueiden vettämistoimista?

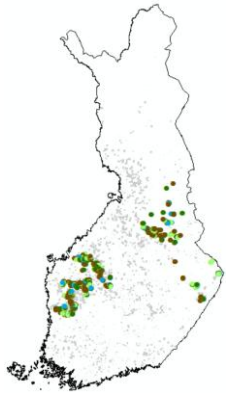
Seuranta satelliittineistojen avulla

Turvetuotantoalueiden maanpeite -aineisto ja sen tuottamisen toistaminen

- Käytettävissä: MAATI-hankeessa vuonna 2019 tehty analyysi turvetuotantoalueiden maanpeitteestä. <https://hakku.gtk.fi/fi/locations?id=231>
- Siinä yhtenä luokkana avovesipinta, jolla saadaan kiinni turvetuotantoalueille rakennetut kosteikot (toki avovesipintaa voi syntyä ilman toimiakin)
- Analyysin toistaminen ei valtava työ
 - Lähtöaineistoina voi käyttää Syken ja Ilmatieteen laitoksen satelliittiaineistoista tuottamia paikkatietoaineistoja, jotka ovat jo melko valmiiksi prosessoituja. GTK:n kaukokartoitus- ja mallintamisasiantuntija Alireza Hamedianfar arvioi, että tarkastelun toistamiseen vaadittava aineistojen käsittely vaatisi ensimmäisellä kerralla 11–14 työpäivää, seuraavilla kerroilla (jos lähtöaineistot pysyvät samanlaisina) vähemmän

MaaTi – Turvetuotantoalueiden maanpeite

Opetusdata
ilmakuvatulkinnoista

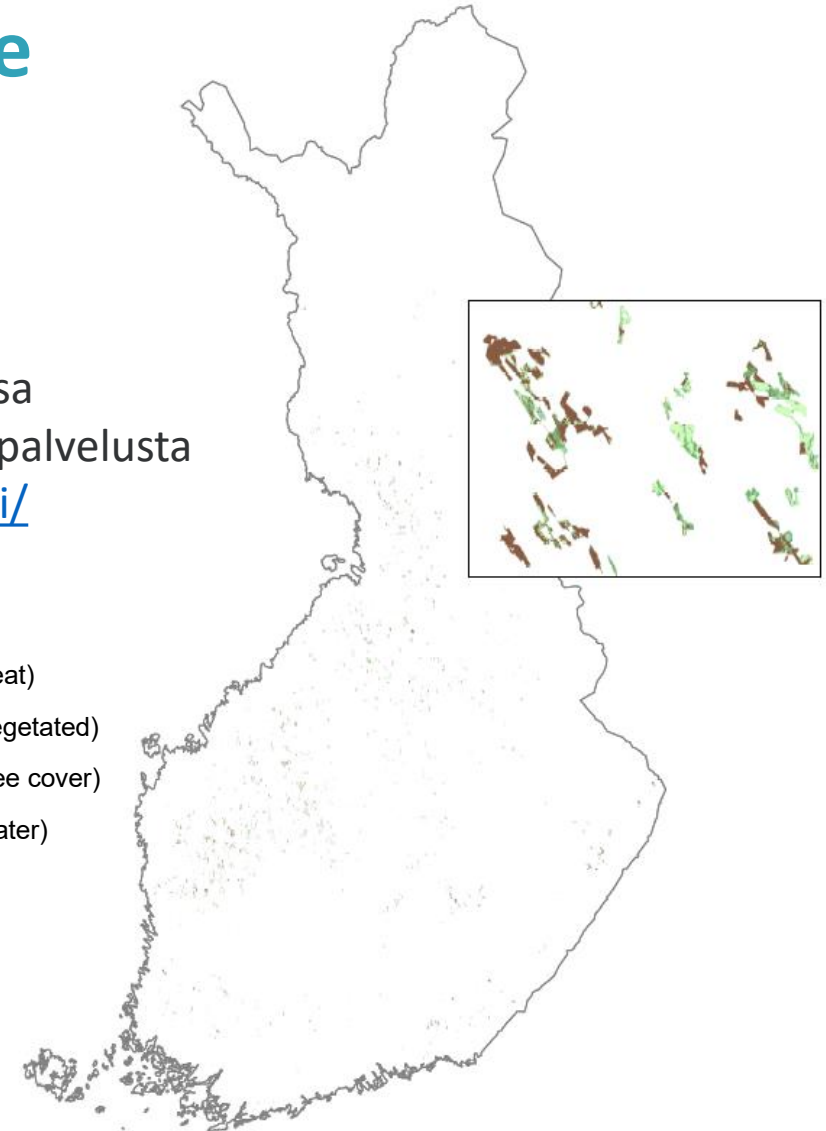

- Tilanne vuonna 2019
- Toistettavissa tarvittaessa
- Saatavilla GTK:n Hakku-palvelusta
 - <https://hakku.gtk.fi/>

- Peat extraction area (peat)
- Peat extraction area (vegetated)
- Peat extraction area (tree cover)
- Peat extraction area (water)

	Paljas turve (peat)	Kasvittunut (vegetated)	Metsittynyt (tree cover)	Vesipinta (water)	Producer's accuracy
Peat	531	15	6	9	94.7
Vegetated	22	315	23	3	86.8
Tree covered	7	35	337	1	88.7
Water	17	12	5	117	77.5
User's accuracy	92.0	83.6	90.8	90.0	

Overall accuracy	89.3
Kappa	0.849

Suokasvillisuuden tunnistaminen satelliittikuvista

- Voisiko rahkasammal- tai sarapeitteisyyttä tunnistaa satelliittikuvista? Ilmastokosteikoissa vedenpinta on maanpinnan alapuolella, jolloin avoveden tunnistaminen ei riitä.
- GTK:ssa on tehty suokasvillisuuden tunnistamista
 - Middleton ym. tutkimuksissa,
 - Rahkoo-tutkimushankkeessa, mutta droneaineistoista https://tupa.gtk.fi/raportti/arkisto/80_2024.pdf
 - Suokasvillisuuden tunnistaminen 10 m resoluution Sentinel-2-satelliittiaineistosta on mahdollista
 - vaatii, että alueet ovat melko suuria ja homogeenisiä
 - maastovarmennusta tarvitaan
 - myös kehitystyötä, koska emme ole tehneet sitä aiemmin
- Helpottaa, jos ei tarvitse eritellä kasviryhmiä: kasvillisuus + märkyys riittää

Rekisteri, johon on koottu hankkeiden ennallistamiset

Vesistökunnostajan karttapalvelu (Syke)

- Vesistökunnostajan karttapalvelu Syken sivuilla – olemassa oleva rekisteri, johon ELY-keskuksen kautta tulevan rahoituksen vesistöhankeiden velvoitetaan merkitsevän ennallistetut alueet
 - [Vesistökunnostajan karttapalvelu - Vesistökunnostajan karttapalvelu - Aineistot - Syken metatietopalvelu](#)
- Tuolta löytyy jo soiden ennallistamista, ainakin vesienpalautuksia, ja kosteikkojen rakentamista
- Voisiko laajentaa myös muun rahoitukseen ennallistamisiin ja kosteikoihin?
- JTF-vettämishankkeiden ja toisaalta kosteikkosuunnittelijoiden määrä Suomessa on rajallinen, ei mahdollonta kerätä tietoja jälkikäteen

Liisa Maanavilja
erikoistutkija
liisa.maanavilja@gtk.fi

gtk.fi

[@GTK.FI](https://www.facebook.com/GTK.FI)

[@GTK](https://www.linkedin.com/company/GTK)

[@geologicalsurvey_fi](https://www.instagram.com/geologicalsurvey_fi)

[@gtk-fi.bsky.social](https://bsky.app/profile/gtk-fi)

[GeologiantutkimuskeskusGTK](https://www.youtube.com/channel/UCGeologicalSurvey)

MAAMME HYVÄKSI – FOR EARTH AND FOR US

Geologian tutkimuskeskus GTK tuottaa puolueetonta tutkimustietoa ja palveluita yhteiskunnan ja elinkeinoelämän tarpeisiin vauhdittamaan siirtymää kestäväan, hiilineutraaliin maailmaan. GTK:n yli 400 asiantuntijaa ovat erikoistuneet mineraalitalouteen, kiertotalouteen, energia-, vesi- ja ympäristökysymyksiin sekä digitaalisiin ratkaisuihin. GTK on työ- ja elinkeinoministeriön alainen tutkimuslaitos, joka toimii Suomessa ja maailmalla.